

Rättelse av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2007/08:116 Rättelse av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet m.m. och en följdmotion (v).

I propositionen föreslår regeringen att Kronofogdemyndigheten ska rätta, blockera eller utplåna uppgifter som är missvisande i fråga om den registrerades vilja eller förmåga att uppfylla sina ekonomiska förpliktelser. Kreditupplysningsföretag ska vara skyldiga att gallra uppgifter som blockerats och en särskild sekretessregel införs för uppgifter som blockerats i verksamheten med utmätning och indrivning. Den nya bestämmelsen gäller även uppgifter om juridiska personer och dödsbon.

I propositionen föreslår regeringen vidare att allmänna mål om småbelopp ska kunna avslutas genom att förrättningskostnaderna jämkas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2008 och ska tillämpas retroaktivt, dvs. även på uppgifter och restbelopp som härrör från tiden före ikraftträdandet.

Förslagen bedöms kunna hanteras inom ramen för befintliga ramar och minskningen av statens inkomster beräknas vara försumbar.

I en följdmotion (v) begär motionärerna en översyn av möjligheten att införa sekretess för missvisande uppgifter i verksamheten med betalningsföreläggande.

Utskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionen.

I betänkandet finns en reservation (v).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Rättelse av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet	5
Hanteringen av småbelopp hos Kronofogdemyndigheten	7
Reservation	8
Rättelse av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet, punkt 1 (v)	8
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Propositionen	9
Följdmotionen	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Rättelse av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet,
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
3. lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1172).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:116 i denna del och avslår motion 2007/08:Sk29.

Reservation (v)

2. Hanteringen av småbelopp hos Kronofogdemyndigheten

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utsökningsbalken. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:116 i denna del.

Stockholm den 15 april 2008

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Jörgen Johansson (c), Raimo Pärssinen (s), Gunnar Andrén (fp), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Fredrik Schulte (m), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Åke Sandström (c), Helena Leander (mp), Birgitta Eriksson (s), Sten Nordin (m) och Lars Gustafsson (kd).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringens och motionärernas förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1. Regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att det i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet, som i dag hänvisar till bestämmelserna om rättelse i personuppgiftslagen (1998:204), tas in en egen rättelsebestämmelse, där ett av kriterierna för när en uppgift ska rättas är att den är missvisande i fråga om den registrerades vilja eller förmåga att uppfylla sina ekonomiska förpliktelser. Det förutsätts att uppgifterna normalt ska kunna rättas genom s.k. blockering och alltså inte behöva utplånas, vilket i många fall inte skulle vara lämpligt med tanke på databasernas funktion som diarium. För att Kronofogdemyndigheten inte ska behöva lämna ut blockerade uppgifter om de begärs utlämnade med stöd av 2 kap. tryckfrihetsförordningen föreslås vidare att det i sekretesslagen (1980:100) införs en särskild sekretessregel för blockerade uppgifter. Slutligen föreslås en ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173) av innebörden att blockerade uppgifter ska gallras.

I propositionen föreslås vidare att Kronofogdemyndigheten ska ges möjlighet att hantera resterande småbelopp i allmänna mål genom att jämka förrättningskostnaderna så mycket som behövs för att huvudfordringen ska bli fullbetald, på samma sätt som redan i dag kan ske i enskilda mål. En beloppsgräns för jämkningen på 100 kr föreslås.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2008.

Utskottets överväganden

Rättelse av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en ny rättelsebestämmelse i Kronofogdemyndighetens verksamhet.

Riksdagen avslår motionärernas förslag om ett tillkännagivande till regeringen om en översyn av möjligheterna att sekretesskydda missvisande uppgifter om betalningsföreläggande. Förslaget avslås eftersom frågan om sekretesskydd för uppgifter i betalningsföreläggande- och handräckningsdatabasen redan uppmärksamats av regeringen.

Jämför reservation (v).

Propositionen

Regeringen föreslår att lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet tillförs en ny rättelsebestämmelse som innebär att uppgifter ska rättas, blockeras eller utplånas bl.a. i de fall då de är missvisande i fråga om den registrerades vilja eller förmåga att uppfylla sina ekonomiska förpliktelser. Om de missvisande uppgifterna har lämnats ut till tredje man ska denne underrättas om rättelseåtgärden om den registrerade begär det eller om mera omfattande skada eller olägenhet för den registrerade kan undvikas på detta sätt. Den nya rättelsebestämmelsen är tillämplig också på uppgifter om juridiska personer och avlidna.

De sekretessbestämmelser som gäller i Kronofogdemyndighetens verksamhet med utsökning och indrivning kompletteras med en bestämmelse om absolut sekretess för uppgifter som blockerats. Vidare klargörs att blockerade uppgifter inte ska påverka det skydd som gäller för enstaka betalningsförsummelser. Kreditupplysningsföretagens skyldighet att gallra uppgifter om enstaka betalningsförsummelser utvidgas så att den även omfattar uppgifter som blockerats.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 juni 2008 och ska även tillämpas på uppgifter som härrör från tiden före ikraftträdandet.

Motionen

I motion Sk29 av Marie Engström m.fl. (v) tar motionärerna upp frågan om inte sekretess bör gälla också för uppgifter som blockerats i t.ex. betalningsföreläggande- och handräckningsdatabasen. De anför att företag registreras redan vid ansökan om betalningsföreläggande, utan hänsyn till om

ärendet senare återkallas eller går vidare och blir ett utslag. Den situationen kan i vissa fall innebära stora problem för företagen då man i praktiken kan få svårt att få lån, handla på kredit osv. Motionärerna anser att regeringen bör se över möjligheten att införa sekretesskydd för blockerade uppgifter om t.ex. betalningsförelägganden. De föreslår att riksdagen som sin mening ger regeringen det anförda till känna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte något att invända mot regeringens förslag.

När det gäller behovet av sekretess för uppgifter som blockerats i betalningsföreläggande- och handräckningsdatabasen bör det framhållas att ett blockeringsbeslut innebär att den elektroniska utlämningen av uppgifter till kreditupplysningsföretag stoppas och att kreditupplysningsföretag har skyldighet att gallra de uppgifter som lämnats ut. Blockerade uppgifter torde därför inte komma att användas i kreditupplysningsverksamhet i någon större utsträckning. För att blockering ska bli helt effektiv som rättelsemetod krävs det emellertid att myndigheten dessutom har möjlighet att vägra lämna ut den blockerade uppgiften när utlämning begärs med hänvisning till offentlighetsprincipen. Det finns annars en risk att denna möjlighet börjar användas också när syftet är att göra en kreditprövning.

I ärendet har flera remissinstanser tagit upp frågan om sekretess för blockerade uppgifter i betalningsföreläggande- och handräckningsdatabasen och i propositionen anför regeringen att det kan finnas skäl som talar för ett sådant sekretesskydd. Mot bakgrund av att det i dag inte finns några sekretessregler alls som rör verksamheten med betalningsföreläggande och handräckning är emellertid detta något som enligt regeringens bedömning kräver ingående överväganden, bl.a. om hur en sekretessregel på detta område lämpligen skulle utformas för att syftet ska uppnås utan att åtkomsten till information begränsas i alltför hög grad. Regeringen lägger därför inte nu fram något förslag om en sådan reglering.

Utskottet kan konstatera att frågan om sekretess för blockerade uppgifter i andra delar av Kronofogdemyndighetens verksamhet har uppmärksamats i ärendet och att regeringen gör bedömningen att det kan finnas skäl som talar för att ett sådant sekretesskydd bör införas, men att detta är något som kräver ingående överväganden eftersom det idag inte finns några sekretessregler som rör verksamheten med betalningsföreläggande och handräckning. Eftersom frågan om sekretess för blockerade uppgifter i andra delar av Kronofogdemyndighetens verksamhet nu övervägs av regeringen finns det enligt utskottets mening inte någon anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen med det innehåll som motionärerna föreslår.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen i denna del och avstyrker motion Sk29.

Hanteringen av småbelopp hos Kronofogdemyndigheten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om att allmänna mål om småbelopp ska kunna avslutas genom att förrättningskostnaderna jämkas.

Propositionen

Regeringen föreslår att Kronofogdemyndigheten får möjlighet att hantera resterande småbelopp i allmänna mål genom att förrättningskostnaderna jämkas så mycket som behövs för att huvudfordringen ska bli fullbetald, på samma sätt som redan i dag kan ske i enskilda mål.

Den nya bestämmelsen träder i kraft den 1 juni 2008 och ska även tillämpas på resterande småbelopp som uppkommit före ikraftträdandet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte något att invända mot regeringens förslag och tillstyrker propositionen även i denna del.

Reservation

Rättelse av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet, punkt 1 (v)

av Marie Engström (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs om en översyn av möjligheten att införa sekretesskydd i de fall där det föreligger missvisande uppgifter om betalningsföreläggande och antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet, lag om ändring i sekretesslagen (1980:100) och lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1172). Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:116 i denna del och motion 2007/08:Sk29.

Ställningstagande

Den föreslagna sekretessregeln omfattar bara Kronofogdemyndighetens verksamhet med utsökning och indrivning. Förslaget till rättelsebestämelse i databaslagen tar däremot sikte på all behandling av uppgifter. Precis som man skriver i propositionen innebär det att även om blockering används som rättelsemetod för uppgifter i t.ex. betalningsföreläggande- och handräckningsdatabasen, kommer det inte att finnas något skydd mot att uppgifterna lämnas ut med stöd av offentlighetsprincipen.

I dag registreras t.ex. företag redan vid ansökan om betalningsföreläggande, utan hänsyn till om ärendet senare återkallas eller går vidare och blir ett utslag. Den situationen kan i vissa fall innebära stora problem för företagen då man i praktiken kan få svårt att få lån, handla på kredit osv.

Jag anser att regeringen bör se över möjligheten att införa sekretesskydd även i de fall där missvisande uppgifter om betalningsförelägganden finns.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:116 Rättelse av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet m.m.:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet,
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
3. lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1172),
4. lag om ändring i utsökningsbalken.

Följdmotionen

2007/08:Sk29 av Marie Engström m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om översyn av möjligheten att införa sekretesskydd i de fall där det föreligger missvisande uppgifter om betalningsföreläggande.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet

dels att 1 kap. 1 § och 3 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 3 kap. 3 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.1 §¹

Denna lag tillämpas vid behandling av personuppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet med utsökning och indrivning, skuldsanering, betalningsföreläggande och handräckning, tillsyn i konkurs samt i annan verksamhet som särskilt åligger Kronofogdemyndigheten, om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Bestämmelserna i 4, 5 och 7 §§ samt 2 kap. gäller även vid behandling av uppgifter om juridiska personer och avlidna.

Bestämmelserna i 4, 5 och 7 §§, 2 kap. samt 3 kap. 3 a § gäller även vid behandling av uppgifter om juridiska personer och avlidna.

3 kap.

3 §

Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag eller anslutande författningar.

Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag eller anslutande författningar.

3 a §

Kronofogdemyndigheten ska på begäran av den registrerade snarast rätta, blockera eller utplåna sådana uppgifter som

1. inte har behandlats i enlighet med denna lag eller anslutande författningar, eller

2. är missvisande i fråga om den registrerades vilja eller förmåga

¹ Senaste lydelse 2006:733.

att uppfylla sina ekonomiska förpliktelser.

Om uppgifterna lämnats ut till tredje man, ska Kronofogdemyndigheten underrätta denne om åtgärd enligt första stycket, om den registrerade begär det eller om mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade kan undvikas på detta sätt. Någon underrättelse behöver dock inte lämnas, om detta skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2008.

2 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 19 § och 14 kap. 10 § sekretesslagen (1980:100)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

19 §²

Sekretess gäller hos Kronofogdemyndigheten i mål eller ärende angående utsökning och indrivning samt i verksamhet enligt lagen (1986:436) om näringsförbud, för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider skada eller men. Sekretessen gäller dock inte uppgift om förpliktelse som avses med den sökta verkställigheten – *i ett pågående mål, eller – i ett avslutat mål*, om verkställighet för annan förpliktelse söks inom två år eller om verkställighet tidigare sökts och uppgiften inte är äldre än två år.

Sekretess gäller hos Kronofogdemyndigheten i mål eller ärende angående utsökning och indrivning samt i verksamhet enligt lagen (1986:436) om näringsförbud, för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider skada eller men. Sekretessen gäller dock inte uppgift om förpliktelse som avses med den sökta verkställigheten

– *i ett pågående mål, eller*

– *i ett avslutat mål*, om verkställighet för annan förpliktelse söks inom två år eller om verkställighet tidigare sökts och uppgiften inte är äldre än två år.

Sekretess gäller inte heller beslut i ett mål eller ärende.

Motsvarande sekretess gäller i myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur utsöknings- och indrivningsdatabasen enligt lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet för uppgift som har tillförts databasen.

Uppgift i mål, ärende eller verksamhet som avses i första-tredje styckena och som Kronofogdemyndigheten har beslutat att blockera med tillämpning av 3 kap. 3 a § lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet omfattas av sekretess oavsett vad som föreskrivs i nämnda stycken. Vid tillämpning av första stycket andra meningen ska bortses från sökt

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2006:697.

*verkställighet beträffande vilken
uppgiften blockerats.*

Utan hinder av sekretessen får uppgifter om en enskild lämnas till förvaltare i den enskildes konkurs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år, såvitt angår uppgift om enskilds personliga förhållanden, och annars i högst tjugo år.

14 kap.

10 §³

Myndighet får uppställa förbehåll, som inskränker enskild mottagares rätt att lämna uppgift vidare eller utnyttja uppgift, också när

1. myndigheten enligt 5 § lämnar sekretessbelagd uppgift till part, ställföreträdare, ombud eller biträde,

2. myndigheten med stöd av 7 § första stycket lämnar uppgift till någon som inte är knuten till myndigheten på det sätt som anges i 1 kap. 6 §,

3. myndigheten med stöd av 7 kap. 1 a §, 9 kap. 1 § femte stycket tredje meningen, 9 kap. 2 § femte stycket, 9 kap. 17 § åttonde stycket eller 9 kap. 19 § *fjärde* stycket lämnar uppgift till konkursförvaltare.

3. myndigheten med stöd av 7 kap. 1 a §, 9 kap. 1 § femte stycket tredje meningen, 9 kap. 2 § femte stycket, 9 kap. 17 § åttonde stycket eller 9 kap. 19 § *femte* stycket lämnar uppgift till konkursförvaltare.

Förbehåll enligt första stycket 1 får inte innebära förbud mot att utnyttja uppgiften i målet eller ärendet eller mot att lämna muntlig upplysning till part, ställföreträdare, ombud eller biträde.

Har förbehåll uppställts enligt första stycket 2, *skall* i fråga om förbehållet gälla vad som föreskrivs i 7 § tredje och fjärde styckena angående förbud att lämna ut eller utnyttja uppgift.

Har förbehåll uppställts enligt första stycket 2, *ska* i fråga om förbehållet gälla vad som föreskrivs i 7 § tredje och fjärde styckena angående förbud att lämna ut eller utnyttja uppgift.

Ett förbehåll enligt första stycket 3 får inte innebära ett förbud att utnyttja uppgiften om den behövs för att förvaltaren *skall* kunna fullgöra de skyldigheter som åvilar honom eller henne i anledning av konkursen.

Ett förbehåll enligt första stycket 3 får inte innebära ett förbud att utnyttja uppgiften om den behövs för att förvaltaren *ska* kunna fullgöra de skyldigheter som åvilar honom eller henne i anledning av konkursen.

Förordnande av regeringen eller riksdagen för särskilt fall om undantag från sekretess för uppgift får förenas med villkor att förbehåll som anges i första stycket *skall* uppställas vid utlämnande av uppgiften.

Förordnande av regeringen eller riksdagen för särskilt fall om undantag från sekretess för uppgift får förenas med villkor att förbehåll som anges i första stycket *ska* uppställas vid utlämnande av uppgiften.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2008.

³ Senaste lydelse 2007:593.

3 Förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)

Härigenom föreskrivs att 8 § kreditupplysningslagen (1973:1173) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En uppgift om en fysisk person *skall* gallras när det inte längre är nödvändigt att bevara uppgiften med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

En uppgift om en fysisk person som inte är näringsidkare *skall* gallras senast tre år efter den dag då den omständighet inträffade eller det förhållande upphörde som uppgiften avser. En uppgift om skuldsanering *skall* dock alltid gallras senast fem år efter den dag då skuldsaneringen beviljades eller, om en betalningsplan enligt skuldsaneringslagen (2006:548) löper under längre tid, senast den dag då planen löper ut.

En uppgift som inhämtats från Kronofogdemyndigheten i dess verksamhet med indrivning och utsökning *skall* gallras när den inte omfattas av undantaget från sekretess i 9 kap. 19 § första stycket andra meningen sekretesslagen (1980:100).

Föreslagen lydelse

8 §¹

En uppgift om en fysisk person *ska* gallras när det inte längre är nödvändigt att bevara uppgiften med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

En uppgift om en fysisk person som inte är näringsidkare *ska* gallras senast tre år efter den dag då den omständighet inträffade eller det förhållande upphörde som uppgiften avser. En uppgift om skuldsanering *ska* dock alltid gallras senast fem år efter den dag då skuldsaneringen beviljades eller, om en betalningsplan enligt skuldsaneringslagen (2006:548) löper under längre tid, senast den dag då planen löper ut.

En uppgift som inhämtats från Kronofogdemyndigheten i dess verksamhet med indrivning och utsökning *ska* gallras när den inte omfattas av undantaget från sekretess i 9 kap. 19 § första stycket andra meningen sekretesslagen (1980:100). *En uppgift som inhämtats från Kronofogdemyndigheten ska också gallras när den har blockerats av Kronofogdemyndigheten med stöd av 3 kap. 3 a § lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet.*

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2008.

¹ Senaste lydelse 2006:747.

4 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att 17 kap. 4 och 13 §§ utsökningsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

4 §¹

Kronofogdemyndigheten får medge befrielse helt eller delvis från skyldigheten att betala förrättningskostnaderna, om det finns särskilda skäl.

Återstår endast ett obetydligt belopp att betala i ett *utsökningsmål*, får *kronofogdemyndigheten* betala beloppet till sökanden genom att jämka förrättningskostnaderna i motsvarande mån.

Återstår endast ett obetydligt belopp att betala i ett *allmänt eller enskilt mål om utmätning*, får *Kronofogdemyndigheten* betala beloppet till sökanden genom att jämka förrättningskostnaderna i motsvarande mån.

13 §

Bestämmelserna i 2–5 §§ om sökandens ansvar för förrättningskostnader gäller *ej* i allmänt mål.

Bestämmelserna i 2 och 3 §§, 4 § första stycket och 5 § om sökandens ansvar för förrättningskostnader gäller *inte* i allmänt mål.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2008.

¹ Senaste lydelse 1994:1983.